

B U T L L E T Í
DEL
F O M E N T
DE LES ARTS
DECORATIVES

JULIOL 1935

El vostre aparell
de cinema familiar
ha d'ésser

Distribuidor
per a Espanya
i Colònies:

Germà Ramon Cortès

Passeig de Gràcia, 78

Telèf. 78662

Barcelona

mailland
BOLEX

La gran marca mundial.
Fabricació suïssa d'alta precisió.

Mono-Film 9 $\frac{1}{2}$ i 16 m/m.

Bi-Film 9 $\frac{1}{2}$ i 16 m/m.

250-400 i 500 wats.

Funcionament ultra silenciós.

Màxima fixesa en la projecció.

BUTLLETÍ

DEL

FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES

DIRECTOR: JOSEP MAINAR — REDACCIÓ: AVINYÓ, 30, PRINCIPAL. · TELÈFON 24325

Any I

Barcelona, Juliol del 1935

Núm. 7

El propassat mes de juny ha estat realitzat l'anunciat viatge col·lectiu del Foment a Londres per visitar els museus i les més importants col·leccions particulars d'aquella capital. Ha estat una fita esplèndida entre la sèrie de viatges d'aquest caràcter que en el curs d'alguns anys ha vingut efectuant la nostra entitat.

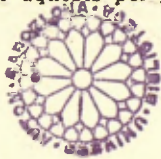
L'objectiu era dels més interessants; si en la història de l'art Itàlia ofereix pròdiga els grans tresors de les obres mestres que ha creat, Londres en aquest cas, ens mostra els seus grans museus d'instal·lació i il·luminació perfecta i llur catalogació metòdica i completa que abasta obres significatives al llarg dels temps i dels pobles; científicament, amb les seves col·leccions i biblioteques, Londres ens ofereix les majors facilitats per estudiar les evolucions de l'art i conèixer capitals monuments artístics o arqueològics.

Els expedicionaris, tingueren ocasió de visitar el Museu Britànic, amb les meravelles de l'Egipte, i del Partenon d'Atenes; la National Gallery, amb les seves esplèndides col·leccions de pintura antiga, classificades en grups d'escola o d'estil, i on ultra estimar la pintura anglesa dels Reynolds, Gainsborough, i Turner, hom hi pot veure l'admirable sèrie dels primitius italians, complementant la visita que de retorn a París va fer-se a l'Exposició d'Art italià; la Wallace Collection amb la bellíssima i quantiosa col·lecció d'art francès del segle XVIII, i el prodigiós museu Victoria and Albert, de nombroses i molt completes col·leccions d'arts decoratives. En aquest museu hi ha exposada la sèrie del mobiliari anglès, i junt amb la Wallace Collection formen una excel·lent col·lecció de mobiliari francès, que permeteren interessants lliçons del senyor Santiago Marco, així com d'altres referents a arqueologia del senyor Josep Gudiol, donades al British Museum.

Foren efectuades visites també a les col·leccions que posseeixen Lord Lee i Sir Alfred Beit en llurs residències, i a més a una important manufactura de papers pintats, i a l'Escola Superior d'Arts i Oficis de Londres. Totes aquestes visites foren d'un alt interès i deixaran un pregon record i una significativa empremta en tots els assistents.

El viatge tingué altres aspectes satisfactoris que pot proporcionar una gran capital a turistes intel·ligents, tal com visites a grans establiments, edificis oficials i religiosos, exposicions, llibreries, teatres, etc., i les excursions al castell de Windsor i a la cèlebre Cambridge.

El Foment de les Arts Decoratives s'ha de felicitar de l'èxit assolit amb aquest viatge, l'objectiu del qual ha satisfet amb escreix l'interès d'estudi en diferents branques de l'art dels nostres companys expedicionaris, i cal felicitar aquests pel guany i el gaudi acomplerts.

LA CÚPULA DEL COLISEUM

El Consell Directiu ha designat darre-rament del seu si una ponència que tindrà cura de les orientacions i actuació de caràcter econòmic i administratiu en tot el que afecta a l'arrendament, obres i habilitació del nou local al Coliseum. Aquesta ponència recull totes les suggerències i oferiments que es presenten, ben nombrosos per cert, i a fi que tots els associats puguin prodigar llur interessant cooperació els ha estat tramesa la lletra següent: "Distingit company:

En iniciar els treballs per a dur a terme, amb el major èxit la instal·lació del nou estatge del Foment, és arribat el moment de demanar a tots els socis llur esforç personal i de cooperació professional. Imposats, doncs, de la transcendència de l'obra a realitzar, voldriem comptar amb l'ajut de tots, particularment dels industrials i artistes adscrits al Foment de les Arts Decoratives.

Mai com aquesta vegada els artistes i industrials no tindrem ocasió de posar de relleu l'alta valor de les nostres execucions com ho podem fer contribuint, cada un de nosaltres, en la mesura de les nostres forces, a la realització de les obres que s'han de dur a terme en el magnífic lloc que ens hem proposat d'habilitar al bell edifici del "Coliseum".

Per totes aquestes raons, el Consell Directiu ha acordat d'adreçar-vos aquesta comunicació per tal que vulgueu manifestar quina és la col·laboració amb què podem comptar de la vostra reconeguda voluntat.

A tal fi us preguem que qualsevol dilluns, dimecres o divendres, fins el dia 5 de juliol vinent, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre us serviu passar per la Secretaria de l'Entitat.

En nom del Consell Directiu us expressem per endavant el nostre regreïment per la contribució que indubtablement voldreu oferir en profit de la nostra Entitat.

Per delegació del Consell Directiu, la Comissió de Finances *J. Planells* y *J. Casamitjana*."

Ens és grat d'afegir que les gestions per a la signatura del contracte amb la Companyia Metropolitana, S. A., són molt avençades i que serà enllestit satisfactoriament.

Aviat podrem veure realitzats els anhels d'uns quants anys ençà per a la consecució d'un digne estatge per a la nostra Entitat, l'habilitació del qual serà feta de conformitat amb el programa i els plans iniciats pel Consell Directiu, i que caldrà agençar d'acord amb els professionals que voldran ajudar-nos.

NOTES DEL FOMENT

SECCIO DE L'AGENCIAMENT DE LA LLAR MODESTA

La tasca continuada i persistent d'aquesta Secció va produint-se sense propagandes ni ostentacions excessives, i no obstant assoleix un extraordinari rendiment. Ultra els cursets celebrats darrerament a l'Ateneu Popular de Gràcia, Ateneu Autonomista del districte VI, i a l'Acadèmia Mariana, a Lleida, organitzat per la Secció Femenina de Lliga Catalana d'aquella ciutat, s'està celebrant-ne un altre al local de Palestra, de Badalona, davant un considerable nombre d'alumnes de la seva secció femenina. Tots aquests cur-

sets són professats i dirigits pel nostre President senyor Santiago Marco, qui compta amb l'assistència i cooperació dels components de la Secció en aquesta labor d'apostolat social per les terres catalanes.

RESTAURACIO DE POBLET

Per a contribuir a la campanya pro Restauració del Monestir de Poblet, que ve portant a terme Ràdio Associació de Catalunya en ocasió d'escaure's enguany el centenari de la destrucció, el Consell Directiu del Foment ha acordat concedir la quantitat de cent pessetes.

CATIFES - TEIXITS

ALBERT TRONC S. A.

QUALITAT MÀXIMA

PREU MÍNIM

Rambla de Catalunya, 32

BARCELONA

DOMASSOS,
VELLUTS, TAPISSERIES,
PANTALLES, CORTINATGES,
CRETONES, TAPISSOS i CATIFES

Rodriguez Germans

Rambla de Catalunya, 12

B a r c e l o n a

Casa a Madrid:

Carrera de San Jerónimo, 34

Reservat per a la Casa

P. CORBERÓ

B R O N Z E S

Aribau, 103

Telèfon 71.372

Francesc Casas

FUSTER - EBENISTA

ESTABLIMENTS

CONJUNTS DECORATIUS

PARQUETS

PERSIANES ENROTLLADISSES

MOBLES

DIPUTACIÓ, 119 i 121

Telèfon 32.504

PERFECTE LLOSÀ

TAPISSER

Butaques confortables

Cortines i transparents

Cadiratges — Fundes

Balmes, 128 Teléf. 73.434

(Tocant a Rosselló)

"Lencería Casa Macià"

Vda. de Marcià Prat

Telèfon 11.383
BARCELONA

Es complau a participar
el trasllat del seu esta-
bliment del carrer de

FONTANELLA, 7, a la
Ronda Universitat, 22
(Tocant Plaça Catalunya)

BRUGALLA RELLIGADOR D'ART

Relligadures per a Arxius i
Biblioteques particulars.

Restauració de relligadures antigues.

Daurats sobre cuiro a petits ferros,
i mosaïcs.

Aribau, 7, interior F.G.
TELEFON 33.970
BARCELONA

Tallers mecànics de fusteria
de

MELITÓ GIRALT

Parquets i persianes enroïllables

Doctor Robert, 155 Tel. 54.143
(abans Marina)

MOTLLURES METAL·LIQUES

(AMB ÀNIMA DE FUSTA)

ACER CROMAT (interiors)
CROMAT INOXIDABLE i LLAUTÓ CRO-
MAT (exteriors i cambres de bany).
LLAUTÓ i ARAM NATURALS

BARCELONA Aragó, 382
Teléf. 51.722

SECCIO D'EXCURSIONS ALS BELLS INDRETS DE CATALUNYA

—Per al vinent mes de setembre ha estat organitzada una breu excursió, atenent les indicacions de consocis que acostumen a concórrer a les sortides de la Secció d'Excursions, la qual tindrà la característica estiuenca de fer-se a la platja.

Aquesta excursió, realitzada en autocar serà a Tossa, i les dades d'inscripció seran donades, com de costum, a Secretaria.

—Una altra excursió molt interessant serà la que se celebrarà a la badia de Roses el dia primer de setembre. El viatge s'efectuarà en cotxes particulars, i possiblement en aquell lloc hi haurà ocasió de fer un petit passeig marítim.

El termini per a inscriure's a aquesta excursió acaba el dia 20 d'agost, i és recomanable de fer la inscripció com més aviat millor.

NOTICIES I COMENTARIS BREUS

AMICS DE L'ART VELL

En la junta general d'aquesta entitat, celebrada el 16 de juny, foren elegits per a formar part del Comitè de Direcció els senyors Josep C. Serra i Ráfals, Joaquim Vilaseca, Ramon Rabentós, Albert del Castillo i Manuel Bassa i Ermengol. Després de la distribució de càrrecs efectuada en la darrera reunió, el Comitè de Direcció, que ha de dirigir les tasques de l'entitat durant el bienni de 1935 a 1937, ha restat constituït així: President, senyor Pere Bosch i Gimpera; vice-president, senyor Feliu Elies i Bracons; comptador, senyor Jeroni Martorell; tresorer, senyor Joaquim Vilaseca; vocals: senyors Ramon Puig i Gairalt, Ramon Rabentós, Albert del Castillo i Manuel Bassa i Ermengol. Secretari, senyor Josep C. Serra i Ráfols. Es prengué l'acord de regradar al secretari sortint, senyor César Martinell, el que havia fet en pro de l'entitat durant els sis anys del seu mandat. Fou adreçada una comunicació a l'Alcaldia de Barcelona, demanant la dignificació de l'absis de la parròquia de Santa Anna. I es prengué l'acord d'eixamplar la "Comissió d'Iniciativa i Propaganda" amb els socis senyors Isidre Magrinyà i Francesc Gomis i Baró.

SALO DE MONTJUIC

En la Junta general de socis del Saló de Montjuïc suara celebrada, va nomenar-se, per dimissió total del Comitè, la Junta provisional del Saló de Montjuïc següent:

President, Francesc Labarta; vicepresident, Josep Dunyach; tresorer, Albert Junyent; comptador, Josep Ventosa; secre-

tari, Francesc Vidal Gomà; vice-secretari, Lluís Morató; vocals: Domènec Carles, Joan Serra, Josep Viladomat i Joaquim Ros.

LES PINTURES MURALS DE FERRER BASSA

Aviat apareixerà, editat per l'Institut d'Estudis Catalans, un estudi històric, crític i comparatiu del conjunt de la decoració mural del Monestir de Pedralbes, obra del pintor trescentista Ferrer Bassa, tant interessant dins la història de la pintura migeval catalana. D'aquesta publicació n'és autor Mn. Manuel Treus, conservador del Museu del Seminari Concial de Barcelona.

LA SEU VELLA DE LLEIDA

La Seu Vella de Lleida segueix encara ocupada pels soldats, puix que malgrat tots els esforços realitzats fins avui, no s'ha aixecat una nova caserna que permeti revaloritzar aquell valuosíssim monument nacional.

De tota la importància donada a la vella catedral, pel seu conjunt, per la bellesa dels calats a les arcades del claustre; pels innombrables capitells, magnífics, etc., desapareguts o malmesos sota la calç, avui hom hi afegeix la descoberta d'unes pintures en un pany de paret de l'altar major, segons sembla molt importants, i amb evident perill de desaparèixer junt amb la calç que, de mica en mica, els militars que en són encarregats van treient dels paraments amb immillorable bona intenció.

La Seu vella de Lleida es mereix una activa campanya pro-restauració.

CONCURS DE PROJECTES DE JOIERIA I ARGENTERIA

En el concurs organitzat pel Círcol de Joiers de Barcelona, el jurat dictà la resolució següent:

Premi del "Círcol de Joiers de Barcelona", 250 pessetes; Emili Store, pel conjunt d'obres presentades.

Premi Marret Bonnin Figuerola y Compañía, 300 pessetes; lema: "Cactus", de Josep Diez.

Premi Gasca y Roig, 300 pessetes; lema: "Benvenuto Cellini", de Joaquina Suñé.

Premi Masriera i Carreras, 100 pessetes; lema: "Fons del mar", de Agustí Penadés.

Premi Joaquim Cabot, 100 pessetes; lema: "Cisell", joc de cafè.

Premi J. Valentí, 100 pessetes; lema: "Any 1935", de Didac Parrado.

Premi J. Buxeda, 100 pessetes; lema: "6 fermalls, 6".

Premi J. Roca, 100 pessetes; lema: "Distinció", de J. Bonet.

Premi Joyas Recoder, 100 pessetes; lema: "Hercinia", de Ricard Becquer.

Premi Clavaguera, 100 pessetes; lema: "Important", de E. Baiges.

Premi A. Valentí, 100 pessetes; lema: "Sempre avant", M. Rosell.

Premi "Associació Patronal de Joieria", 100 pessetes; lema: "Dissort", Ll. Lamarca.

Premi F. Bertràn, S. A., un rellotge de polsera; lema: "Arlem", P. Serra.

Premi M. Costa, un rellotge de polsera; lema: "Aquarium", Perrado.

Premi M. Vilanova, 50 pessetes; lema: "Prometatge", F. Colobrants.

Premi Mercadé, S. A., 50 pessetes; lema: "Maragda", de Ll. Suñé.

Premi Mostany Llopart, 50 pessetes; lema: "Prismes".

Premi Asociación Patronal de Fabricantes de Joyería y Platería, 50 pessetes; lema: "Orientació" (4 copes).

Premi C. Compte, 25 pessetes; lema: "Molí de vent".

Premi V. Pomar, 25 pessetes; lema: "XXX", de J. Fàbregas.

Premi Gastón Chritin, 25 pessetes; lema: "Leumus", de S. Oliva.

CONFERÈNCIES

Durant el transcurs del mes de juny s'han celebrat a la nostra ciutat diverses conferències de caràcter artístic i urbanístic força interessants. Només en remarcarem algunes, molt poques, per manca d'espai.

URBANITZACIO BARCELONINA

El senyor Carles Pi i Sunyer en el cicle de conferències organitzat per l'Associació d'Arquitectes de Catalunya tractà del tema "Observacions i experiències sobre la urbanització barcelonina".

S'ocupà del problemes urbanístics de conjunt, i estudià les lleis de formació de les poblacions i el procés de desenvolupament de Barcelona, que en la seva naixença ha anat englobant nuclis urbans ja existents. Parlant d'aquesta formació racional urbanística, cal tenir en compte, en molts casos, un programa previ de desenvolupament. Per a fer una veritable transformació de la nostra ciutat, cal enllestir urgentment les grans artèries de comuni-

cació que alhora representen un problema social, per la influència remarcable que tenen amb una adequada política de transports en les comunicacions dels barris avui defectuosament servits o isolats per complet.

Un dels altres aspectes que també cal endegar dins la major urgència és la urbanització en relació amb la sanitat. Hi ha el districte cinquè, amb la seva gran densitat de població, que ho reclama d'una manera urgent. Cal fer entrar l'aire i la llum als recons més sòrdids i malsans de la ciutat vella, obrint espais lliures i dictant ordenances que obliguin els propietaris a la correcció de defectes i abusos. Cal preocupar-se dels problemes dels barris obrers, entre ells els de les clavegueres, i el de multiplicar les places i els jardins per a infants, tot completant-los amb les adients institucions sanitàries i socials. S'ocupà dels nuclis arqueològics i artístics que ens ofereix Barcelona, i féu

remarcar el valor històric que es desprèn d'aquesta línia d'urbanització. Creu Pi i Sunyer que aquesta qüestió també cal endegar-la amb aquella sobrietat i discreció amb les quals ho saben fer els arquitectes de Catalunya, i sobretot tenint en compte el tresor que representa... Indubtablement —continua dient— la reforma del casc antic de Barcelona és un problema interessant. El féu objecte d'un llarg examen per arribar a la conclusió que no es podia realitzar impremeditadament. El darrer Ajuntament havia aprovat el pla de reforma de la ciutat vella, i començà un assaig amb l'obertura del carrer de Fortuny, que podia servir d'experiència, perquè és un assumpte que exigeix molta cura en el seu plantejament. Una de les altres qüestions que estudià el senyor Pi i Sunyer fou el problema de les Cases Barates. L'orador féu la crítica dels grups que construï el Patronat de l'Habitació, i recomanà una solució de tipus mitjà, de blocs de cases no massa monumentals i que contribuïssin, alhora, a la urbanització de les barriades obreres. Digué que era d'una urgència també inajornable prendre enèrgiques mesures per a reservar, a la proximitat de Barcelona, en particular a les muntanyes veïnes i a la platja, fins a Castelletdefels, grans espais lliures que puguin utilitzar els barcelonins els dies de festa. Com a conclusió de la seva conferència, Pi i Sunyer indicà que en tota obra a emprendre s'ha de fugir de la impremeditació, de la pensada, de la manca de continuïtat i del colossalisme.

L'ESCULTURA POLICROMADA

El dia 21 l'il·lustre president de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi ocupà la càtedra del Conferència Club. La seva dissertació "Tres imatges, tres evocacions", constituï un abreujat, però comprensiu curs d'art escultòric, a propòsit de la descripció de tres bustos de la Verge, de la seva col·lecció, els quals estaven exposats sobre l'estrada. Alguns creien que l'escultura romana i la grega, com la del Renaixement, eren sense policromar. La troballa de restes de pintura en els "ropatges" d'estàtues de Fídias originà la teoria contrària. A judici del dissertant, hi ha errors en l'una i en l'altra. Plini parla

d'una "estàtua en què no s'ha posat encara el color" i es poden retreure textos grecs. Però en pintures murals de Pompeia es veu un taller d'escultor amb estàtues sense policromar.

A seguit, fa una disquisició a propòsit del que és la inspiració, la peculiaritat de l'obra, la qual s'ha d'atribuir a l'escultor, com un pensament escrit a l'autor d'un llibre. Aquesta paternitat espiritual explica que molts escultors fossin veritables sants.

Establerts aquests antecedents, el senyor Comte de Güell passà a fer l'exposició de les estàtues, de cadascuna de les quals remarcà l'ambient en què visqué l'autor, la seva personalitat i la inspiració i la tècnica de l'obra.

La primera, una Verge de Pompeo Leoni. Resumeix la vida d'aquest escultor, nat a la bella Toscana, el 1500, en el lema "l'art per a la glòria".

La segona imatge correspon a un temps, mitjan segle XVI, i a un lloc: Castella i Extremadura. El lema: "art i glòria per la fe". Escola: renaixentista castellana. Autor: possiblement Hernàndez.

La darrera és una obra de l'Amadeu. Lloc: Catalunya. Lema: "l'art i la religió per la vida". Tècnica: de fusta; però hauria pogut ésser de fang. Inspiració: naturalitat i sentimentalitat, com una cançó popular...

"L'ART CATALA A LA MEDITERRANIA ORIENTAL"

Sobre l'art català a la Mediterrània oriental donà el dia 25 una interessantíssima conferència al Círcol Artístic l'il·lustre historiador Lluís Nicolau d'Olwer.

El fet històric més conegut de la influència catalana a Orient és l'expedició a Atenes. Però aquest fet no és pas més important que els dels mercaders i artistes, i per això les restes del nostre pas pel ducat d'Atene, no són pas més importants que en altres llocs.

Projecta un gravat de l'Acròpolis abans d'ésser enderrocada, l'any 1670, amb el Partenon, musulmà, amb un minaret i la torre "franca", que subsistí fins fa pocs anys, en restablir els grecs les muralles antigues. Aquesta torre "franca" fou segurament construïda pels catalans.

Hi hagué a Rodes, en el segle XV, dos Grans Mestres catalans que feren grans obres, especialment Fluvià, i es consagren a fer els recintes de les muralles, com també foren fetes per catalans a Malta (la muralla cotonera, pel mestre Cotoner). Al baluard de Sant Jordi hi ha un relleu amb Sant Jordi, i a sota els escuts de Rodes, del Papa y del Gran Mestre.

El mestre Fluvià posà els fonaments de l'Alberg d'Espanya, que fins després de la separació de les llengües d'Espanya serviren per a lloc de reunió de tots. Hi ha un escut que sembla el de Barcelona, però és el del gran mestre Amboise, amb la creu de Sant Joan i tres barres.

La gran obra del Gran Mestre Fluvià és l'hospital, la infermeria, per a fer la qual deixà 10.000 florins. Després l'obra seguí les vicissituds del temps.

Ultra els edificis públics hi ha edificis de caràcter particular edificats per cavallers, alguns de catalans, entre ells Jeroni

de Canell, castellà d'Amposta, una inscripció del qual projecta. Al Museu de Versalles, a la sala de les Croades, hi ha dues portes de Canell. Hi ha també la casa de Dimas de Vilaregut, quan les obres de restabliment fetes pels italians siguin acabades segurament ne sortiran més.

Parla després de les restes catalanes a Xipre, encreuament de les vies comercials d'Orient.

Parla de Jerusalem i del protectorat de Carlemany als cristians d'Orient.

Explica com els pelegrins passaven pel santuari del Sinaí, pel monestir de Santa Caterina, on es conserva un retaule català molt ben conservat que destaca entre la rigidesa de les icones bizantines.

L'expansió artística no fou tan forta com les altres perquè en aquelles èpoques l'art era una manifestació religiosa, i aquelles terres tenien la pròpia religió, com els llatins tampoc no admetien les icones bizantines.

VISITA COL·LECTIVA ALS MUSEUS I COL·LECCIONS DE LONDRES

El diumenge dia 16 de juny, a les dues de la tarda, diversos membres del Consell Directiu del Foment acudiren a l'Estació de França a acomiadar el grup de membres de l'Entitat que s'havien inscrit per a efectuar la visita als principals Museus i colleccions particulars de Londres. L'expedició era presidida pel President del Foment senyor Santiago Marco, i en formaven part els senyors següents: Senyor Jaume Mercader i esposa; senyor Josep Franch i esposa; senyor Miquel Soldevila i esposa; senyor Antoni Massana i esposa; senyora Montserrat Pujol; senyor Juli Monroset; senyor Josep Granyer; senyor Perfecte Llosà; senyor Josep Maria Llosà; senyor Joaquim Campaña; senyor Antoni Robert; senyor Lluís Albert de Puig; senyor Josep Castells; senyor Manuel Colàs; senyor Josep Mainar, i els senyors Enric F. Gual i Josep Sangenís, representants de "Viatges La Publicitat", el darrer dels quals ens acompanyava fins a París. Abans d'emprendre el viatge el senyor Marco repartí a tots els expedicionaris uns distintius del Foment, projectats per Evarist Mora i realitzats per Manuel

Capdevila, que foren lluïts durant tot el temps de l'excursió. Una vegada instal·lades les maletes, i mentre els grups formats pels excursionistes i llurs familiars i els companys del Foment que eren a acomiadar-los es donaven o recordaven tots els encàrrecs escaients, forent tretes algunes fotografies i filmades algunes escenes. El tren sortí a les dues i tres minuts de la tarda.

En ple viatge, els expedicionaris van acomodant-se, quan ja hem passat la frontera i tots els tràmits de consuetut en aquest lloc, fem una estona d'espera a Cerbère, En prendre novament el tren cadascú ocupa la seva plaça, i alguns d'ells passen al cotxe llit que tenien reservat.

Dilluns dia 17

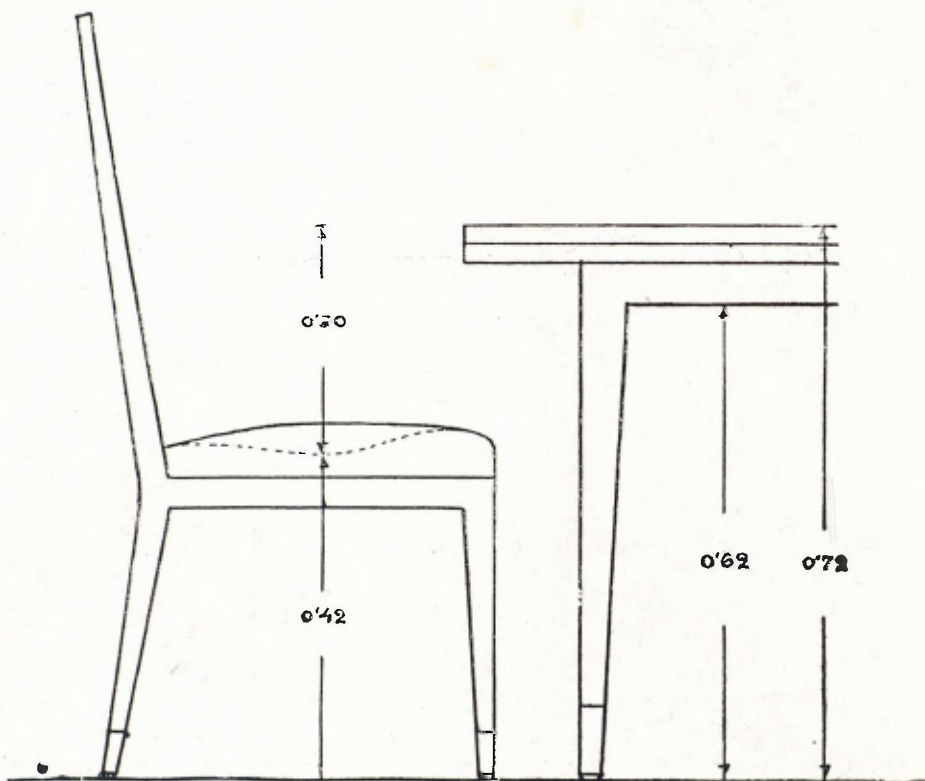
A les nou del matí som a París per l'estació Quay d'Orsay. Tot seguit d'impressionar unes fotos, una part del grup es trasllada en autocar per pendre el tren que ha de portar-los a la costa i continuar el viatge vers Londres en vaixell. El temps no és massa bo per a navegar, puix que una part dels viatgers s'han marejat poc o molt.

**PAVIMENT
DE GOMA**

PIRELLI

**DARRERA EXPRESSIÓ DEL
BON GUST I DEL CONFORT**

Per la Humanització del Moble

per **Santiago Marco**

En aquesta obra és estudiada la
mesura i la proporció dels mobles
en relació amb el cos humà.

Profussió de gravats i diagrames.

Especialment interessant per als tapissers i cadiraies

- TAMARO, E. Guia histórico-descriptiva de la Santa Iglesia Catedral Basílica de Barcelona.—Barcelona 1882 726.6 (46.71 Bar)
- SANTOS, FR. F. DE LOS Descripción breve del Monasterio de San Lorenzo el Real del Escorial.—Madrid 1667 726.7 (46)
- XIMENEZ, A. Descripción del Real Monasterio de San Lorenzo del Escorial.—Madrid 1764. 726.7 (46)

DETALLS ARQUITECTÒNICS

- DIETTERLIN, W. Le livre de l'architecture. Recueil de planches donnant la division, symetrie et proportion des cinq ordres.—Liège 1861. 729
- OWEN, J. Grammaire de l'ornement.—Londres 1865. 729
- RAGUENET, A. Materiaux et documents d'architecture classés par ordre alphabétique.—Paris. 729
- FEHRMANN, E. G. Album de Decoración.—Barcelona. 729.5
- WALTHER, W. AD. Sachsens Furstenhaus Sgraffitofries am Koeniglichen Schlosse zu Dresden. 729.5 (43 Dre)
- GAUDIN, F. Le Vitrail du XIIe siècle au XVIIIe siècle en France. (Les Arts Décoratifs). — Paris 1928. 729.8 (44)

ESCULTURA

- VALLMITJANA, V. Tributo de admiración al escultor. Mercurio any XII número 166. Barcelona - Madrid. 73
- DIRCKS, R. Augusto Rodin. Tra. del inglés por Eugenio Alvarez Dumont.—Madrid 1909. 73 (ROD)
- BASLER, A. La sculpture moderne en France. (Peintres et sculpteurs.—Paris 1928. 73 (44)
- ESCULTURA decorativa i estatuària. Biblioteca d'Art «Vell i Nou» III Barcelona. 73 (46)
- GESTOSO, P. J. Pedro Millan. Ensayo biográfico critico.—Sevilla 1884 73 (MIL.) (46)
- EINSTEIN, C. Afrikanische Plastik («Orbis Pictus» B. 7). Berlin. 73 (8)

- PARÍS, P. La sculpture antique.—París. 73.032
 CRIST Sant Crist d'Igualada. (Nota de J. Gudiol).
 Igualada 1929. 73.033.5

CERÀMICA

- DEMMIN, A. Guide de l'amateur de faïences et porcelaines, poteries, terres cuites, peintures sur lave, émaux, pierres précieuses artificielles, vitraux et verreries.—París 1867 738
- MIQUEL Y BADIA, F. Cerámica, Joyas y Armas. Tercera serie de cartas a una señorita sobre la habitación. (Enciclopedia de la juventud).—Barcelona 1882. 738 (04)
- KATALOG einer Sammlung Griechischer und italischer Vasen sowie antiquitäten als: Römischer Ausgrabungen, Arbeiten in Bronze. 738 (074) (43)
- TALLENT, G. Histoire de la céramique. (Serie n.º 90 des Conférences scientifiques et Mondaines avec projections lumineuses.—París. 738 (09)
- GESTOSO Y P., J. Historia de los barro vidriados sevillanos desde sus orígenes hasta nuestros días.—Sevilla 1903. 738) (09 (46.8)
- FOLCH i TORRES, J. La Cerámica de Paterna. (El Tesor artístico de Catalunya - 5).—Barcelona 1931. 738 (46)
- FONT i GUMÀ, J. Rajoles valencianes y catalanes.—Vilanova i La Geltrú 1905. 738 (46.71)
- FOLCH i TORRES, J. Noticia sobre la cerámica de Paterna i sobre els materials procedents de les excavacions de 1908 a 1911, adquirits ara per la Junta de Museus.—Barcelona 1921 738 (46.73)
- D'HARCOURT, R. & M. La ceramique ancienne de Pérou.—París 1924. 738 (85)
- REBOULLEAU & MAGNIER Nouveau manuel complet de la peinture sur verre, sur porcelaine et sur email.—París 1883. 738.02
- LAIGLESIA, F. DE Catálogo de la colección de porcelanas del Buen Retiro.—Madrid 1908 738.1 (074) (46)
- MILLENET, L. E. Manuel pratique de l'émaillage sur métaux. París 1922. 738.4.02

ARTS DEL METALL

- GIRAUD, J. B. Les Arts du Metall. Recueil descriptif et raisonné des principaux objets ayant figuré a l'Exposition de 1880 de l'Union centrale des Beaux-Arts.—Paris 1881 739
- MOLINIER, E. Dessins et models. Les Arts du métal. — Paris. 739
- BETI BONFILL, M. Arte Medieval. Los Santalinea orfebres de Morella.—Castellón 1928. 739.1 (46) B.
- KUNZ, G. F. Rings for the finger from the earliest known times to the present.—Philadelphia 1917. 739.2
- MASFERRER i CANTO, S. La joia catalana.—Barcelona 1930. 739.1 (46.74)

FERROS D'ART

- LABARTA, L. Hierros artísticos. Colección de láminas representando los más notables trabajos de forja, particularmente los debidos a los maestros castellanos y catalanes.—Barcelona. 739.4
- SABATÈ I JAUMÀ, J. Hierros, Cerrajería artística. — Barcelona 1916. 739.4
- ALLEMAGNE, H. R. D. Musée Le Secq des Tournelles a Rouen.—Paris 1924. 739.4 (074) (44)
- JUNTA DE MUSEUS Museu del «Cau Ferrat» Fundació Rusiñol. Guia sumària.—Barcelona 1933. 739.4 (074) (46.71 Sit.)
- PÉREZ BUENO, L. Ferros artístics espanyols dels segles XII al XVIII. Biblioteca d'art «Vell i Nou».—Barcelona. 739.4 (46)
- EXPOSICIÓN Hierros antiguos españoles. (Sociedad española de Amigos del Arte).—Madrid 1919. 739.4 (46 Mad.)
- ARMERIA D'ART Obras de arte. 739.7
- GARCIA LLANSÓ, A. Armas y armaduras.—Barcelona 1895. 739.7
- ESTRUCH Y C, J. Museo Armería.—Barcelona 1896. 739.7 (074) (46.71)

DIBUIX I DECORACIÓ

- ELIAS, F. Enric Monserdà. La seva vida i la seva obra.—Barcelona 1927. 74 (MON.) (46.71)
- PRUDENT, H. Les Dessins d'Architecture au Musée du Louvre. Ecole Francaise.—Paris. 74 (44)
- PRUDENT, H. Les Dessins d'Architecture au Musée du Louvre. Ecole Italienne.—Paris 74 (45)

DIBUIX

- CALLICÓ 100 retrats dibuixats. 1920-1933.—Barcelona 1933. 741
- CARDUNETS, A. Barcelona artística i monumental. Sèries 1.ª 2.ª i 3.ª.—Barcelona. 741
- CARPENTIER, A. Dessins a la plume. Gravures sur bois.—Anvers 1914. 741
- DULAC, E. Rubaiat of Omar Khayyam. Rendered into English Verse by E. Fitzgerald.—London 741
- MESTRES, A. Las mujeres de mañana (Biblioteca Bebé). Barcelona 1885. 741
- MESTRES, A. ¿Qué será? (Biblioteca Bebé).—Barcelona 1885. 741
- MESTRES, A. Servicio obligatorio. Filosofías.—Barcelona 741
- SABATÉ, P. Visions de Catalunya. Col·lecció de dibuixos a la ploma.—Barcelona. 741
- MESTRES, A Granizada.—Barcelona 1880 741 (05)
- BARCIA, A. M. de Catálogo de la colección de dibujos originales de la Biblioteca Nacional.—Madrid 1906. 741 (074) (46 Mad.)
- ASSOCIACIÓ D'HUMORISTES 2^{on} Saló d'humoristes.—Barcelona. 741.5 (064) (46.71 BAR. 1934)

PERSPECTIVA

- CALVO, Y V., J. Apuntes sobre perspectiva para uso de los alumnos de esta asignatura en la Escuela de Bellas Artes y Artes y Oficios de Barcelona.—Barcelona 1922. 742

TEMES LUMINOTÈCNICS

Pàgines de la «Companyia Barcelonesa de Electricitat»

DE LA BRILLANTOR I DIFUSIÓ

En el número passat parlàvem del fenomen de la reflexió de la llum en trobar diferents superfícies, factor molt important que no han de desconèixer els mestres decoradors per tal que la llum serà més o menys aprofitada segons la composició de la superfície on cau el feix lluminós. També cal tenir molt en compte el factor reflector per a poder ben dirigir la llum i fer que la seva influència arribi, igualitàriament a tots els llocs de l'estança o local a il·luminar.

Seguint la tasca empresa de divulgació dels principis luminotècnics, avui ens referirem a la brillantor i a la difusió, termes que hem de familiaritzar per tal de fer coincidents i planeres les relacions entre els mestres decoradors i els luminotècnics.

Quan es parla de brillantor d'una superfície cal no confondre-la amb la seva apariència. Aquesta pot ésser o no, brillant. Una superfície gris il·luminada amb la mateixa intensitat que una superfície blanca, col·locada en les mateixes condicions, esdevindrà menys brillant puix que la superfície gris absorbeix una major quantitat de llum. La brillantor, doncs, d'una superfície il·luminada dependrà de dos factors: la il·luminació de la superfície considerada i del seu poder reflector, o sigui, de la manera en què aquesta superfície reflecteix la llum.

De la difusió.—No podem, o no hauriem de poder disposar de la llum tal com ens la proveeix una bombeta, tota vegada que, com hem dit sovint, produeix enlluernament, amb greus molèsties per a la vista. S'ha de tenir en compte que l'ull humà no pot suportar, sense sentir les molèsties de l'en-

lluernament, brillantors superiors a 0,5 bugies decimals per centimetre quadrat, (una bombeta de tipus corrent de 500 wats, dóna una brillantor de 1.000 bugies per centimetre quadrat). Per aquest motiu es fa necessari d'amortir aquesta brillantor disminuint la intensitat específica per a fer que la llum arribi als ulls sense castigar-los i tot permetent una visió perfecta, cosa que obtindrem mitjançant aparells o làmpares difusores de vidre opal·lí.

La difusió pot obtenir-se de dues maneres: o per reflexió, tal com ja vàrem explicar en el nostre article anterior, o per transmissió. En qualsevol d'aquests dos casos el feix lluminós de raigs paral·lels interceptats per una superfície difusora, resta descompost en un altre feix lluminós, els raigs del qual no són paral·lels entre si. La superfície difusora pot aleshores ésser considerada com una font de llum secundària i amidar la seva intensitat lluminosa en diferents plans normals a la superfície.

La vitrina-exposició d'aquesta botiga, de llum clara i excel·lentment distribuïda, se'ns mostra atractiva per haver estat ateses les indicacions de la Secció d'Il·luminació de la «Companyia Barcelonesa de Electricitat».

Els senyors Marco, Monroset, Massana, i Mainar (quatre M) s'acomienzen del representant de la casa A. Sanderson & Sons que ha acudit a l'estació a saludar el senyor Marco i oferir-se als viatgers, i s'adrecen cap al Petit Palais per visitar l'Exposició d'Art Italià.

Després de dinar, a les 3'35 de la tarda, surten en avió de Le Bourget, i han arribat a l'aeròdrom de Croydon a les 6 menys 10 minuts. Total 2 hores 15 minuts.

Una vegada els tràmits són enllestits l'autocar els porta en una hora a Victoria Station, on hi ha el despatx de la Imperial Airways, i en taxis, des d'allí, a l'Hotel Russell. Arriben al mateix temps que els companys que han travessat el Canal de la Mànega en vaixell.

Immediatament d'arribar a l'Hotel ens són lliurades unes targes on consta el número de la nostra cambra. En general, totes les cambres que ens han estat destinades tenen una vista excellent a l'exterior.

Dimarts dia 18

A les 10 del matí comença el programa previst: Visita de Londres en autocar. Aquest ràpid viatge ens permet de visitar en un sol matí la Torre de Londres amb els seus calabossos i llocs de martiri, el piló on fou decapitada Anna de Bolena, una de les mullers d'Enric VIII, i finalment les joies de la corona amb el cèlebre Kho-i-noor. Les màquines fotogràfiques i les cambres dels cineistes actuen amb gran voracitat. Visitem la catedral de Sant Pau, formidable monument en el qual actualment s'hi han despès grans quantitats per netejar-lo dels negrosos efectes de la boira, igual que s'ha fet en altres importants edificis. Finalment visitem l'edifici gòtic anomenat Guildhall, la casa municipal; en aquesta casa s'hi guarden interessants records històrics, i passegen encara per l'interior de l'edifici, segurament amb la mateixa dignitat d'altres èpoques, els funcionaris amb la toga negra i el birret que fa remarcar en gran manera llur perruca blanca rissada.

Després de dinar, al British Museum, prop de l'Hotel, per uns carrers on les petites casetes d'aspecte agradable generalment són dedicades a Pensió. El senyor Josep Gudiol inicià la visita a través de

les restes de l'art antic, amb unes explicacions davant la pedra anomenada de Rosetta, que conté gravada l'escriptura que el savi Champollion arribà a desxifrar i ha permès que fos coneguda i revelada tota una civilització. Visitem tan detalladament com podem les sales assíries, egípcies i gregues fins arribar a la gran sala on hi han exposats els frisos del Partenon i les escultures del frontó, així com les maquetes i altres estudis. Visitem també el coronament del monument funeràri que la reina Artemisa dedicà al seu espòs Mausoleu.

Dimecres dia 19

Aquest matí ens toca efectuar la visita a la casa de sir Alfred Beit, membre de la Cambra dels Comuns; és un palauet de la Belgrave Square 49. Interiorment té una rara i graciosa estructura; domina per tot la decoració francesa, amb mobles francesos o anglesos, però la cura, en tot, és perfecta i, per tant, ben anglesa. Prop de l'entrada hi ha la biblioteca i despatx.

A les parets, Murillos amb marcat caràcter flamenc. Una altra sala: living-room, mobles anglesos; ací hi ha un Velàzquez i dos Rubens entre altres teles importants. Tot, en aquesta casa, objectes grans i petits, és senyorívol. Hi afegeix amabilitat els esplèndids ramells de flors, bellíssimes, distribuïts sàviament en llocs estratègics. Menjador: mobles francesos esplèndids de debó: a la paret, revestiments de fusta amb talla deliciosa decorats en blanc, estil francès.

Al pis superior, saleta ovalada estil Hepplewithe; moblets en marqueteria, amb tonalitats daurades o verdejants. Aquesta visita és una lliçó viva de bon agençament d'una llar senyorial.

A la tarda, la visita al Castell de Windsor, residència reial, i on actualment sojornen els reis d'Anglaterra; després passem al nostre grat pels formosos jardins amarats de verdor suau i tendra, i que uns vells canons invàlids de guerres antigues no arriben a acusar el més lleu contrast. La nota més remarcadament característica són els soldats de la guàrdia reial. El Tàmesis que allí ofería una visió més bella i pintoresca que la de Londres, se'ns apareix sovint al costat de la carretera amb paisatges d'estampa i festonejant verdes meravelles.

Dijous dia 20

A les 10 del matí, fem la segona visita al British Museum. Ens adreçem a les sales etrusques on contemplem les tanagres i multitud de peces de terra cuita. Visitem per tandes de sis o vuit persones la sala on són instal·lades les magnífiques col·leccions de joies d'abans de l'era cristiana. Magnífics collarets i diademes d'or. Camafeus i altres relleus en cristall de roca, antiquíssims. La cèlebre copa Portland trobada en les excavacions pompeyanes, d'esplèndida decoració en relleu de cristall. Per completar encara les intenses emocions dels minúsculs relleus dels camafeus, veiem una sèrie de frescos preservats sota vidre que obliguen a una prolongada admiració. Travessem noves sales, i entremig el cor se'ns va per les instal·lacions que trobem al pas. Visitem les sales Egípcia i Babilònica, amb una mica de detall i més fugisserament l'antic art indi, prolix i perfidiós en contrast amb l'ampla grandesa de les altres. Abans de sortir arribem a les sales del Rei Eduard i visitem l'exposició dels gravats perses.

Una especial menció mereix la instal·lació de la secció egípcia amb els seus sarcòfacs i mòmies, i llur decoració i revestiment. Tot és exposat en les millors condicions d'observació i de conservació. Les obres en l'edifici són constants, i tinguerem ocasió de veure com donaven una capa de pintura a unes parets que havien d'emparar unes escultures, per tal de donar un fons escaient a llur color natural.

La tarda, a la sortida del museu, és prou llarga per poder destinar encara una estona a la visita a la ciutat i als grans magatzems. A aquests fins cada dia els grups es subdivideixen i es refan per conèixer els barris i edificis més interessants. La ciutat de Londres forma unes zones d'activitat distinta que són: *City*, zona de les companyies de navegació i establiments de finança; *Westminster*, de la política i de l'administració pública; *West End*, de la vida social i comercial.

La ciutat no té per al turista nou-vingut una forta espectacularitat o bluff, però al cap d'uns dies ens atrau la solidesa i perfecció de totes les manifestacions que li descobrim. Quasi tots els edificis construïts per a les corporacions són d'estil

gòtic o, com ells l'anomenen, estil Tudor. Entre la vitalitat de la City i la de Westminster hi ha un carrer com Fleet Street, on hi ha instal·lats la major part d'agències d'informació i els formidables edificis moderns del Daily Herald i del Daily Express, aquest amb una façana a base de vidre negre i muntants d'acer, i el primer amb un hall decorat a la moderna i amb el pitjor gust i sense gaire solta.

Divendres dia 21

Visitem la casa de Lord Lee, anomenada Withe Lodge, i on segons diuen nasqué el Príncep de Gales, en el magnífic parc Richmond. Ens rep el Lord, qui ens acompanya per les diverses dependències on està instal·lada la seva col·lecció, de la qual ens dona algunes referències i seguidament s'acomiada perquè—diu—els visitants són prou coneixedors, i em plau deixar-los amos de la casa que poden recórrer al seu grat. Ens trobàvem davant d'un cas genú de la típica gentilesa anglesa, digne d'ésser estimat i agrait com cal.

Presideix el hall, un bon quadre de Goya, retrat de Saavedra, que és signat per ambdós. La casa és més rústica i de menys valor intrínsec que la de Sir Beit, per bé que té el característic segell aristocràtic anglès; però la col·lecció, la de pintura especialment, és més interessant. Hi ha una sala dedicada als primitius italians, amb pintures de Giotto, Simó Martini, etc. Entre altres teles importants, recordem Venus davant el mirall sostingut per Cupidell, del Veronès; Judith i Holofernes, del Ticià; Crist a la Creu assitit de Déu, els àngels i dos sants, de Boticelli; pintures del Tintoretto, etc. La col·lecció és molt extensa i comprèn ceràmica, vidre, teixits, mobiliari, argenteria i altres, en peces grans i petites. Realment tinguerem llibertat per recórrer les diverses sales a discreció, on hi vàrem romandre durant una hora i mitja. Signàrem en el llibre d'honor i sortirem amb el temps just per a anar a dinar.

Després de dinar ja ens espera a la porta de l'Hotel un autocar que ha posat a la nostra disposició la casa A. Sanderson & Sons, que, en obsequi al senyor Marco, ha accedit a que féssim una visita a la fabrica d'aquesta important manufactura de pa-

pers pintats, instal·lada al districte de Pe-rivale. Els edificis que la componen són moderns i llurs instal·lacions admirables i perfectes; ens són donades tota mena d'explicacions de la funció de cada màquina i cada secció en llur màxima activitat. De la secció de tintatge mecànic, passem a la d'estampat a mà; del taller mecànic al de confecció de mostraris, i a l'estudi; contemplem l'elaboració pacient dels roleus o motils, i seguidament els magatzems, i les instal·lacions d'higiene i guarda-roba per als empleats. A través de jardins i dels camps d'esports per a aquells, ens adrecem al cos central dels edificis, on és instal·lat el club que integra tot el personal del més alt al més modest, i ens és mostrat l'esplèndid teatre. Com a coronament de la cordial acollida se'ns serveix un te, i hem d'acomiar-nos amb recança, tot agraint les exquisides atencions prodigades.

Dissabte dia 22

Aquest matí s'escau la visita a un dels museus més interessants d'aquesta capital. Es la Wallace Collection, a Manchester Square. Les pintures i escultures, igual que els mobles i diversitat d'objectes d'art, pertanyen al segle divuitè quasi exclusivament. Hi ha forces pintures molt importants; Boucher, Fragonnard, Wateau, Murillo, Ticià, hi són. Brilla amb gran magnitud un Velàzquez per damunt l'esclat d'un dels retrats més fermes de Franz Hals, que es troba col·locat al costat mateix. Molts mobles i bronzes Lluís XVI. Ultra els mobles de Riessener i de la seva escola, hi ha una excel·lent reproducció del cèlebre Bureau du Roi, obra d'Oeben, al saló gran on són exposades les grans pintures de la col·lecció; hi ha, a més, bon nombre de mobles en marqueteria de carei i metall o estany, estil Boulle, realitzats en època Lluís XVI, i algun sortit dels tallers del gran ebenista de Lluís XIV. La col·lecció abasta bon nombre d'exemplars en esmalts i armes, i és rica en consideracions a fer pel seu interès dins la història de les arts franceses.

A la tarda, visitem el barri de Westminster, on hi ha, a la vora del riu, l'edifici del Parlament formant una mole de pedra embrunida d'una longitud de façana de 237 metres i de la qual emergeixen

les torres Victòria i la del Big Ben; al costat l'abadia de Westminster, d'altíssimes naus gòtiques, i d'esplèndides talles en noguera al cor. Té un especial interès i emoció la capella reial, la decoració escultòrica i arquitectònica de la qual fou bàrbarament mutilada el 1539, amb motiu de la dissensió d'Enric VIII amb l'Església catòlica. Finalment la tarda dura prou perquè, mentre uns van a berenar a un dels populars establiments Lyons, d'altres se'n vagin a visitar el Regent's Park on hi ha el Zoo, tot permetent encara d'anar a la nit una estona a Hyde Park.

Diumenge dia 23

Excursió a Cambridge. Per damunt l'asfalt de les amples carreteres que irradien de Londres l'autocar llisca suaument i ràpida, permetent que la mirada reposi damunt el paisatge tendre de les casetes suburbanes de finestres emmarcades de color alegre i amb cortinetes que deixen endevinar la vida de confort dels londinencs. Més enllà ja en veurem de caràcter plenament rural i típic amb llurs gruixudes teulades de bruc, i entrem després a Cambridge all larc d'avingudes de jardins i torres. En la petita església catòlica de Cambridge hi ha missa i fins processó, escaicença degudament aprofitada i molt interessant; visita al Museu Fitzwilliam, on s'acoblen algunes peces interessants dins un edifici modern amb reeixides solucions d'il·luminació natural, que el fan un museu mòdèlic a Anglaterra.

A la tarda visita al King's College, un dels millors d'entre els 17 que hi han; jardins encisadors travessats pel riu Cam, solcat per les petites embarcacions a remers amb què s'entrenen els estudiants.

Durant el retorn els excursionistes s'esplaiaren cantant bon nombre de cançons i sardanes populars. A mig camí ens aturem en un petit restaurant, on el senyor Marco va invitar-nos a un te en unes taules a l'aire lliure.

A l'excursió, molt agradable, ens han acompanyat també alguns amics catalans que es troben accidentalment en aquest país, i serà una fita memorable d'aquest viatge.

Dilluns dia 24

Visita a la National Gallery, emplaçada

en la part superior de la plaça Trafalgar, on hi ha instal·lada la importantíssima col·lecció de pintura antiga de tot Europa. Admirem detingudament les obres de les diverses escoles de la pintura italiana, de la qual n'hi ha una sèrie completa i de molt d'interès: obres de primera categoria de Margaritone, Cimabue, Giotto, Orcagna, Lorenzetti, Fra Angèlic, Ghirlandajo, Lippi, Boticeili, etc., i entre els del Renaixement, Rafael, Miquel Angel, Ticià, Tintoretto, i altres.

Les escoles holandesa, alemanya, francesa, espanyola i flamenca, com també l'anglesa, són perfectament ordenades i hom en segueix llur evolució. Entre els espanyols, anatem de memòria dues teles de Goya, el Doctor Peral i, especialment, donya Isabel Cobos de Porcel; dues de Velàzquez, més una altra considerada falsa; tres que assenyalen èpoques distintes del Greco, i a més Ribera, Zurbaran, Murillo i Fortuny. I dos retauls catalans, més aviat fluixos.

A la tarda, lliure, els expedicionaris en diversos grups recorren la ciutat; esmentem que alguns assistiren a la subhasta de la col·lecció de miniatures Morgan, a la sala Christie's, altres a la Tate Gallery, seu de la pintura anglesa, i a la Royal Society of British Artists; a Londres, no és possible de perdre-hi el temps. Al vespre, moviment d'*smokings* i vestits de nit. Es formen dos importants grups per assistir a altres tants teatres; la revista, espectacle interessant i dignificat ací, és l'objectiu preferit.

Dimarts dia 25

El matí ha estat destinat a un passeig per la zona de Westminster on hi ha els ministeris i altres edificis oficials, resseguim l'exterior del parc de St. James' per l'avinguda The Mall, i ens adrecem al palau reial de St. James per veure un dels espectacles més atractius als ulls esparpillats dels turistes i de llurs cambres fotogràfiques: el canvi de la guàrdia del palau. Els soldats, molt alts, cepats, amb el típic uniforme vermell i l'alta i esburifada cofa negra ensorrada fins als ulls, hieràtics esperen el moment del traspàs; els uns formats als rengles, els músics de la banda, en cercle, i l'oficial banderer passejant l'ensenyà pel recinte, fins que arri-

ben els altres formats, amb llur bandera, música i músic major. La cerimònia és lenta i pot apreciar-se sense perdre gaires detalls.

La tarda és lliure. Qui repeteix la visita a la Wallace Collection, qui inicia la incursió al museu Victòria i Albert, altres van a comprar o visitar simplement a les botigues de l'Strand, de Piccadilly, dels nou i vell Bond Street, i d'Oxford Street. Hom visita amb preferència els grans magatzems Selfridge i Harrod's, que són modèlics i alligonadors; i mentre uns visiten l'enorme edifici de la casa Maple, d'altres van a admirar el barri aristocràtic anomenat Knightsbridge. A la nit, passem la vetllada al room de l'Hotel amb els amics que hem trobat a Londres, conversant de varietat de temes, i fins, en petit comitè, llegint poesies dels nostres millors poetes.

Dimecres dia 26

De bon matí ens adrecem a South Kensington, al museu Victoria and Albert, donant començament a la visita a aquest museu en el qual són instal·lades molt importants i interessants sèries de gran valor en les arts aplicades. Les seves col·leccions comprenen arquitectura i escultura, gravats i il·lustracions, biblioteca i arts del llibre, metallisteria, pintura, teixits, fusteria i mobiliari. L'edifici conté quatre plantes, on en disposició escaient i ordre perfecte són exhibides les instal·lacions que han fet cèlebre i exemplar aquest museu. Resseguint dues prolongades galeries, després de recórrer les exhibicions del moble antic britànic, se'ns ofereix l'evolució del moble anglès i que en el catàleg del museu ocupen quatre volums. El senyor Marco tingué ocasió de donar una agra-dosa descripció del desenvolupament de l'ebenisteria anglesa comparat amb els estils clàssics francesos, i amb el mestratge que en un temps exerciren els ebenistes holandesos. Remarcà especialment els detalls que feien característic cada estil, i que aquests portaven els noms d'artistes com Sheraton, Chippendale, Hepplewhite, Adam, quan a França ostentaven noms de reis o de règims. La visita a les altres sales, s'anà perllongant i continuà per a molts, a la tarda, dedicant cada u la preferència a la seva especialitat.

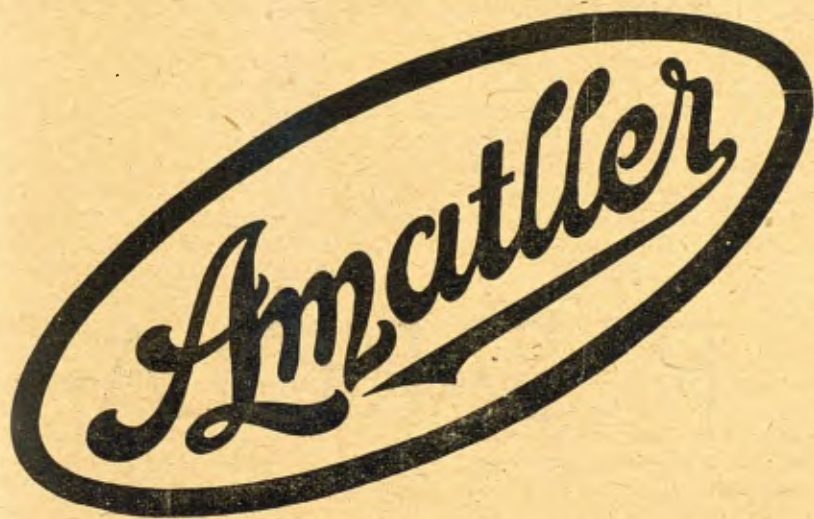
Catifes Perses, Nuades i Mecàniques.
Tapisseries, Velluts, Cortinatges, Cre-
tones, Flassades, Edredons. Llenceria
i altres articles per la Decoració.

H. Blanco Bañeres, S. A.

Call, N.º 21
Telèf. 19.115

Passeig de Gràcia, N.º 67
Telèf. 73.129

PRENDRE XOCOLATES

Es acreditar-se de bon gust

Parquets i Decoració

PLANELLS, QUERALTÓ i C.^{ia} S. L.

Santa Elena, 4 i 6 - Tel. 16.843

JOSEP LLEDÓ MÀS
CATIFES I PERSIANES
(TREBALLS ESPECIALS DE DECORACIÓ)

Despatx i Magatzem:

AVINYÓ 50

TELEFON 12.565

SUCURSAL:
PETRITXOL.15
TELEFON 18.336

Isolaments Suberina

CLARIS, 68 — BARCELONA — TELEF. 70.471

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS

Deutsche Linoleum Werke, A. G. = **Lincrusta "Anker"**

Paper de suro aglomerat "Kappa" per al revestiment de parets.

Parquet de suro aglomerat per a pavimentació.

Isolaments tèrmics i acústics de tota mena

CONSTRUCTOR D'OBRES

P. SARIOLA

PEDRÓ DE LA CREU, 32

TELÈFON 72063

BARCELONA

Una altra visita d'un gran interès celebrada avui, ha estat a l'Escola Central d'Arts i Oficis, de Londres.

Fórem rebuts pel Secretari i el Director de l'Escola, Mr. Jowet, els quals ens feren passar a la Sala d'exposició dels treballs que realitzen durant l'any els alumnes del darrer curs.

En la gran sala circular d'exposició podérem veure-hi vitrines on són exposades peces de joieria i argenteria, i repujat, ceràmica (gres especialment), boixos i relligadures. A més hi són exposats també projectes de decoració d'interiors, i per a teles estampades que recorden els que exposa la nostra Escola Massana; realitzacions de teles per a tapisseria, de pavimentació, i d'escultura en fusta. Hi ha també mobles—un d'ells realitzat per una senyoreta— de factura excellent. Tots aquests exemples captiven per llur claredat i simpatia, i a més es fa evident tot seguit llur acabat perfecte. La impressió del conjunt dóna idea de les admirables condicions dels alumnes per a remarcar les qualitats de les matèries, i de la perfecció normal en tots els treballs.

Donat el poc temps que restava per a visitar l'Escola, el Director s'oferí a acompanyar-nos a aquells dels tallers-escola que ens fossin més interessants. Optàrem pels que són dedicats a argenteria, repujat, impremta i ebenisteria.

En totes elles el Director i els professors de les classes respectives ens donaren bon nombre de referències.

Mister Jowet ens invità a passar al seu despatx, i després de signar en el llibre d'honor de l'Escola com a membres del Foment de les Arts Decoratives, de Barcelona, fou fet present al Director en nom de l'Entitat el regreïament per la cordial acollida que ens havia estat dispensada.

En sortírem molt ben impressionats.

A la nit un grup nombrós assistí al Covent Garden, a una sessió de Balls Russos per la companyia de Montecarlo.

Dijous dia 27

Nova visita al Victòria Albert. Gràcies a les gestions del senyor Gudiol, el Director de la secció d'Argenteria d'aquest museu ha tingut la gentilesa d'acompanyar-nos i de donar detallades referències de

les principals peces exposades. La visita és represa després, segons les necessitats i aficions dels assistents vers altres naus en cerca de noves meravelles. Els cartons de Rafael per a tapisseries, els gravats, la ceràmica, els vidres, les catifes, les laques, la pintura i escultura, els vestits, etc., eren objectius recercats i admirats. La compra de postals, reproduccions, i catàlegs va ésser considerable, per bé que sense això el record dels museus anglesos amb tot i que no és possible de visitar en tota llur extensió en el temps disposat, serà durador i de beneficiosos efectes per a tots.

La tarda és dedicada a efectuar diverses compres; qui fretura corbates, impermeables, llibres, joguines, gravats... i ben aviat cap a l'Hotel a començar a apariar les malletes. A l'endemà, a primera hora cal emprendre la tornada. Després de sopar ens reunim tots al *room* en companyia dels amics catalans que resideixen ací i que han vingut a acomiadar-nos. El senyor Marco obsequia amb un xampany tots els reunits, i ensems és felicitat per l'èxit assolit i pel valor de les visites i excursions realitzades.

Divendres dia 28

Després del desdejuní, a dos quarts de nou del matí sortim de l'Hotel per a adreçar-nos en dos grups, respectivament a l'estació, i l'Airways Terminus, aquest darrer grup s'ha augmentat per la senyora Montserrat Pujol i el senyor Josep Gudiol que han volgut aventurar-se a l'agradable emoció del viatge aeri. Tant aquest, com el que és realitzat en vaixell, transcorren amb tota felicitat. Els qui han arribat a París en avió acuden a les 6 de la tarda a l'estació de Saint Lazare a rebre els seus companys. S'efectuen les salutacions del cas, puix que en aquest moment és acabat el viatge oficial en caràcter collectiu. Llevat dels senyors Robert i Fernandez Gual que s'han quedat a Londres per dos dies més, els altres resten a París, bé per assumptes particulars, o per anar a l'exposició de Bruselles, o bé esperant llurs familiars que, venint de Barcelona, visitaran conjuntament París.

El calendari clou ací; els agradables records duraran tant com la ferma amistat contreta entre tots els expedicionaris.

ASSOCIACIÓ DE CINEMA AMATEUR

Tal com déiem en el darrer número del nostre Butlletí el passat mes de juny fou celebrada al Cinema Fígaro de Madrid una sessió, organitzada per la revista madrilenya "Nuestro Cinema", en la qual foren projectats diversos films produïts pels nostres associats, i d'altres de les entitats que componen la Federació Catalana de Cinema Amateur, que foren molt ben acollits pel públic assistent.

La premsa madrilenya s'ocupà amb interès de la sessió i feu un gran elogi del moviment cinematogràfic català.

La sessió fou repetida a l'estatge del Casal Català.

Anaren a Madrid, delegats per la Federació, els nostres consocis Ferrer, Real, i

Carrasco de la Rúbia, el veritable organitzador, els quals foren rebuts pels elements de "Nuestro Cinema", de "Creyentes del Cinema" i d'altres que els prodigaren tota mena d'atencions.

Sembla que els cineistes amateurs madrilenys s'aplegaran en diverses entitats que constituïran la Federació Castellana de Cinema Amateur i s'establiran relacions i intercanvi de films, el primer dels quals serà dins el vinent mes d'octubre en què retornaran la visita que els férem i ens donaran a conèixer la producció llur que, segons referències, és molt interessant.

Plau-nos, des d'aquestes pàgines de saludar els amics de Madrid i de regradar-los la gentilesa que tingueren amb els nostres delegats.

ASSOCIACIÓ DE CINEMA AMATEUR DEL FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES

AVINYÓ, 30, PRAL. - BARCELONA

ORDRE DEL DIA

—

Lectura de l'acta de la J. G. anterior.

Lectura de la Memòria anual, pel Secretari.

Aprovació de comptes.

Renovació del Conell Directiu.

D'acord amb el que disposen els Estatuts, són convocats els senyors Socis a la Junta General ordinària que se celebrarà el dia 2 d'agost, a les set del vespre, a l'estatge social.

Si a la dita hora no es reunits nombre suficient de socis, se celebrarà sessió de segona convocatòria mitja hora més tard i seran vàlids els acords que es prenguin, qualsevol que sigui el nombre dels presents.

El Consell espera que, en prova d'afecte i interès a l'entitat, no hi mancareu.

Barcelona, 24 Juliol del 1935.

El Secretari,

JOAN SERRA i OLLER

ESTEVE CASAMITJANA · ARIBAU, 111
· TELÈFON 77.217

ESTORES - PERSIANES - FELPILLES

PAVIMENTS DE GOMA **IRELLI**

PAVIMENTS DE LINOLEUM

CATIFES - Confecció i col·locació, neteja mecànica, restauració.

Cristalleria Catalana S. A.

Capital: 2.500.000 pessetes

Successora d'Emili Buxeres, Buxeres i Abella,
Ll. Rigalt i J. Coll Escofet.

Conseller Delegat i Director Artístic

LLUIS RIGALT

Central: Ronda de Sant Antoni, 56

Telèfon 22035

Sala d'Exposició, demostracions i ven-
des al detall, de la Rambla Catalunya, 2
i Plaça de Catalunya, 9 - Tel. 13.273

Vidrieres d'Art - Montures en Plom i Llautó
Esmalts al foc sobre Vidre, Cristall i Cerà-
mica - Vidres i Cristalls plans i corbats de
totes qualitats i gruixos - Gravats - Bisellats
Miralls - Montures - Marcs, etc.

Barcelona, 1933;
Medalla d'Honor

Paris, 1925; Medalla d'Or

Barcelona, 1929. Gran Premi

TIPOGRAFIA

COMERCIAL

Riereta, 37 - Telèfon 11.632 - BARCELONA

res 1109

**Vilaró i
Valls, S. A.
P I N T U R A
MUNTANER, 155 i 157
B A R C E L O N A**